

PSY101 UVEDENÍ DO PSYCHOLOGIE

Katedra psychologie
Fakulta sociálních studií MU
2018

Aktualizováno: 10. 9. 2018

Základní informace

Cíle předmětu:

- uvedení do stylu, forem a pravidel vysokoškolského studia psychologie
- představení psychologie jako akademického i praktického oboru (včetně možností uplatnění)
- osvojení si práce se základní psychologickou terminologií
- kultivování schopnosti akademického vyjadřování

Určeno pro:

studenty prezenční formy bakalářského studia psychologie

Kreditová zátěž:

4 ECTS

Forma ukončení:

zkouška

Garance:

doc. Mgr. Tomáš Řiháček, Ph.D.

Vyučující:

Mgr. Petra Daňsová
Mgr. Jana Kostínková, Ph.D.
doc. Mgr. Lenka Lacinová, Ph.D.
Mgr. Marcela Leugnerová
prof. PhDr. Petr Macek, CSc.
PhDr. Radka Neužilová Michalčáková, Ph.D.
Mgr. Ing. Jakub Procházka, Ph.D.
doc. Mgr. Tomáš Řiháček, Ph.D.
doc. PhDr. Martin Vaculík, Ph.D.

Hodnotitelé závěrečných prací:

MUDr. Vít Kandrnl
Mgr. Martina Pourová

Obsahové a časové rozvržení

Přednášky jsou společné pro celý ročník: Po 14.00-15.40 (liché týdny)

Semináře jsou děleny na 3 skupiny (A, B, C)

24.9.	1. přednáška	Řiháček	Uvedení do studia psychologie Obsah předmětu, požadavky na úspěšné ukončení, podoba a průběh studia psychologie, základní psychologické disciplíny.
24.9.	sem. A	Řiháček	<i>Motivace ke studiu psychologie. Jak společnost vnímá psychologii?</i>

1.10.	sem. B, C	Řiháček	Motivace ke studiu psychologie. Jak společnost vnímá psychologii?
8.10.	2. přednáška	Řiháček	Práce s literaturou Zásady práce s informačními zdroji, citační styl APA, plagiátorství.
8.10.	sem. A	Daňšová	Vyhledávání zdrojů a práce s nimi, akademický styl psaní, literature review jako příprava pro vlastní výzkumnou práci.
15.10.	sem. B, C	Daňšová	
22.10.	3. přednáška	Kostínková	Poradenská a školní psychologie Co znamená být poradenským nebo školním psychologem? Specifika práce psychologa v kontextu poradenství a školství (náplň práce, požadavky na vzdělání, možnosti uplatnění, legislativa atd.).
22.10.	sem. A	Kostínková	Základní dovednost (nejen) poradenského psychologa: Aktivní naslouchání
29.10.	sem. B, C	Kostínková	
5.11.	4. přednáška	Neužilová Michalčáková	Klinická psychologie a psychoterapie V přednášce bude představena Klinická psychologie jako samostatná vědní disciplína studující duševní život člověka na kontinuu zdraví-nemoc v biopsychosociálních souvislostech. Zaměřena bude zejména na vzdělávání v oboru a na možnosti uplatnění klinického psychologa v praxi.
5.11.	sem. A	Řiháček	Duševní zdraví a normalita, uvedení do psychopatologie
12.11.	sem. B, C	Řiháček	
19.11.	5. přednáška	Vaculík, Leugnerová	Psychologie práce Jaké problémy pomáhá řešit pracovní psycholog a jak přitom aplikuje psychologické poznatky.
19.11.	sem. A	Leugnerová	Psycholog v organizaci
26.11.	sem. B, C	Leugnerová	
3.12.	6. přednáška	Macek, Řiháček	Výzkum v psychologii Úvod do vědeckého zkoumání v psychologii, výzkumná témata řešená na IVDMR a katedře psychologie, možnosti zapojení studentů do výzkumu.
3.12.	sem. A	Procházka	K čemu je nám vědecké poznání?
10.12.	sem. B, C	Procházka	

Požadavky na ukončení

Předmět je formálně ukončen **zkouškou** (tedy udělením známky). Znamka bude stanovena na základě hodnocení seminární práce. Podmínkou úspěšného ukončení předmětu je:

- **prezence na seminářích** (je povolena max. jedna absence). Se souhlasem vedoucího daného semináře je možno si ve výjimečných případech nahradit seminář s jinou seminární skupinou. Větší počet absencí automaticky znamená nutnost opakovat předmět;
- v řádném termínu odevzdaná a hodnotitelem přijatá **seminární práce**.

Zadání seminární práce

Cílem seminární práce je procvičení dovedností ve vyhledávání a zpracování empirických studií. Jedná se o dílčí dovednosti, které budou v dalších semestrech sloužit k plnění komplexnějších úkolů. Studenti na základě zvoleného tématu vyhledají v elektronických databázích empirické studie, které pak podle níže uvedené osnovy zpracují do seminární práce.

(1) TÉMA

Zvolte si téma, v jehož rámci budete vyhledávat empirické studie. Téma je nutné dostatečně specifikovat. Například téma „psychoterapie“ je příliš široké, zatímco téma „účinnost kognitivně-behaviorální terapie“ je již pro účely této práce vhodně konkrétní (dalo by se samozřejmě i dále specifikovat, např. „účinnost kognitivně-behaviorální terapie deprese u dětí“, to však pro účely této práce již není nutné). Při volbě tématu pro svou práci vyjděte z tematických okruhů probíraných v učebnici *Psychologie* (Atkinsonová et al., 2003). V případě pochybností konzultujte volbu tématu s vyučujícím.

Do seminární práce formulujte téma, které jste si zvolili, a popište i případné změny, které jste ve formulaci tématu v průběhu vyhledávání (viz další bod) provedli.

(2) VYHLEDÁVÁNÍ STUDIÍ

Zvolte vhodná klíčová slova a proveďte vyhledání v databázích. V každém případě použijte databáze PsycINFO a PsycARTICLES (search.ebascohost.com, nutno přihlásit se z fakultní sítě nebo přes VPN, viz <http://knihovna.fss.muni.cz/ezdroje.php>, záložka Vzdálený přístup), můžete samozřejmě využít i další databáze. **Pro zpracování seminární práce si vyberte 3 články.** Pokud na základě zvolených klíčových slov nenajdete žádný vhodný článek, revidujte klíčová slova nebo změňte téma.

DŮLEŽITÉ: Je potřeba, aby se jednalo o

- články (tedy nikoli knihy, recenze knih, kapitoly, dizertační práce apod.)
- empirické studie, tj. původní výzkumné práce, v nichž se s pomocí empirických dat řeší určitý výzkumný problém (tedy ne přehledové, teoretické či metodologické studie)
- texty v angličtině
- studie, u nichž je dostupný plný text

Do seminární práce vypište klíčová slova i způsob jejich kombinace (ideálně zkopírujte vyhledávací řetězec) a databáze, v nichž jste vyhledávali. Pokud jste klíčová slova během vyhledávacího procesu modifikovali, případně zužovali vyhledávací dotaz, popište tento proces.

(3) ZPRACOVÁNÍ STUDIÍ

Každou z vyhledaných studií zpracujte podle následující osnovy.

(a) Citace

Uveďte úplnou citaci studie ve formátu APA (6.rev.) vč. digitálního identifikátoru objektů (DOI). Ke správnému citování viz příslušná přednáška a publikační manuál v seznamu povinné literatury.

(b) Výzkumná otázka

Uveďte, jakou výzkumnou otázku daná práce řešila. Výzkumná otázka bývá obvykle formulována na konci úvodu, někdy ovšem není explicitně formulována a je potřeba ji „rekonstruovat“ na základě obsahu článku.

(c) Teoretická východiska

Uveďte, z jakých teoretických východisek autoři studie vycházeli. Tato východiska bývají obvykle popsána v úvodu.

(d) Použitá metoda

Stručně popište, jakým způsobem autoři hledali odpověď na svou výzkumnou otázku. Jaký byl design jejich studie, jaké použili metody sběru dat a jejich analytického zpracování.

(e) Výsledky

Stručně popište, na co autoři ve své studii přišli – co je výsledkem jejich bádání.

(f) Limity studie

Stručně popište, jaká jsou omezení platnosti jejich závěrů. Tuto reflexi autoři obvykle provádějí v rámci závěrečné diskuze. Je ale možné, že si všimnete i některých omezení, která sami autoři nereflektují.

PŘEDPOKLÁDANÝ ROZSAH: 7 až 10 normostran (tj. 12 600 až 18 000 znaků i s mezerami).

Termín odevzdání a způsob hodnocení seminárních prací

Termín odevzdání: 18. 11. 2018

(Věnujte termínu náležitou pozornost, pozdější odevzdání nebude umožněno!)

Způsob odevzdání:

- (1) Seminární práci uložte do souboru ve formátu DOCX a pojmenujte podle vzoru *Prijmeni_Jmeno_ucu.docx*
- (2) U třech empirických studií, které jste v této seminární práci zpracovali, upravte názvy souborů podle vzoru *PrijmeniPrvnihoAutora_rok.pdf*
- (3) Seminární práci spolu se třemi empirickými studiemi zabalte do archivu ZIP a pojmenujte podle vzoru *Prijmeni_Jmeno_ucu.zip*
- (4) Celý archiv vložte do odevzdávacího předmětu v ISu.

Hodnocení seminární práce:

Do hodnocení práce se promítne dodržení osnovy práce (tj. zpracování všech požadovaných bodů), dodržení citačních standardů APA, srozumitelnost textu. Zpětnou vazbu v podobě komentářů k odevzdanému dokumentu v ISu uvidíte nejpozději do 4 týdnů po odevzdání práce. Závěrečné známka se stanoví na základě bodového hodnocení seminární práce podle následující tabulky:

Body	Známka
10	A
9	B
8	C
7	D
6	E
≤ 5	F

Zapojí-li se studentka/student do výzkumného projektu, může za významnou pomoc získat +1 bod k výslednému hodnocení. Podmínky pro získání této bonifikace budou sděleny na první přednášce tohoto předmětu. O udělení bonifikace rozhoduje garant předmětu.

Seznam literatury

American Psychological Association (2010). *Publication Manual of the American Psychological Association* (6th ed.). Washington, DC: Author.

Atkinson, R. L., Atkinson, R. C., Smith, E. E., Bem, D. J., & Nolen-Hoeksema, S. (2003). *Psychologie*. Praha: Portál.

Bayne, R., Horton, I. (Eds.). (2003). *Applied psychology: Current issues and new directions*. London: Sage. (vyberte si příslušnou kapitolu)

Mareš, J. (2013). *Stát se psychologem: příběh vysokoškolského studia*. Brno: MU.